

KODUKINDLUSTUSE TINGIMUSED

VARAKINDLUSTUS 1/2017

KEHTIVAD ALATES 30.01.2017

SISUKORD

KINDLUSTUSE EESMÄRK	2
KINDLUSTUSKOHT	2
KINDLUSTATUD ESE	2
KINDLUSTUSKAITSE VARIANDID	7
KINDLUSTUSJUHTUMID JA PIIRANGUD	7
TULEKAHJU	7
OTSENE VÄLGULÖÖK	7
PLAHVATUS	7
TORM	8
VARAVASTASED TEOD	8
TORUSTIKU LEKE	8
TULE- JA TORMIKINDLUSTUSE NING PAKETTKINDLUSTUSE ÜLDISED VÄLISTUSED	9
KOGURISKIKINDLUSTUS	10
KOGURISKIKINDLUSTUSE VÄLISTUSED	10
KINDLUSTUSVÕTJA KOHUSTUSED - KINDLUSTUSRISKI VÕIMALIKKUSE SUURENEMINE JA SELLEST TEATAMINE	11
KINDLUSTUSRISKI VÕIMALIKKUSE SUURENDAMISE KEELD	12
OHUTUSNÕUDED	12
TULEOHUTUS	12
VARGUSE OHU VÄHENDAMISE NÕUDED	13
MUUD OHUTUSNÕUDED	14
KINDLUSTUSVÕTJA TÕENDAMISKOHUSTUS	14
KAHJU HÜVITAMISE PÕHIMÕTTED	14
OMAVASTUTUS	14
HOONE VÕI KORTERI KAHJUSTUSTE HÜVITAMINE	15
KODUSE VARA KAHJUSTUSTE HÜVITAMINE	16
ÜLDISED HÜVITAMISPÕHIMÕTTED	17

KINDLUSTUSE EESMÄRK

1. Kindlustuslepingu eesmärgiks on hüvitada kindlustusjuhtumi tagajärjel kindlustatud eseme hävimise või kahjustumise tõttu tekkinud kahju ning eraldi nimetatud kulud vastavalt kodukindlustuse tingimustele ning üldistele lepingutingimustele.

KINDLUSTUSKOHT

2. Kindlustuskoht on poliisil märgitud aadressil asuv hoone, abihoone, ridaelamu- või paarismajaboks, korter ja korteri juurde kuuluv panipaik (p 19 ja p 23).

KINDLUSTATUD ESE

3. Kindlustusvõtja saab valida, millist järgmistest punktides nimetatud eset ta kindlustada soovib.
4. Kindlustatud esemeks on poliisil nimetatud hoone, rajatis, korter, korteriomand, kodune vara, kindlustatud isiku ajutise eluaseme üürikulu nõue ja üüritulu kaotuse nõue.
5. Hoonet või korterit teenindavad seadmed ja asjad (p 12.3, nt boiler, soojuspump, ahi, pliit) on kindlustatud ühtsete terviklike asjadena koos kõigi seadmete ja asjade oluliste osadega. Seadmete ja asjade olulisteks osadeks loetakse nende koostisosi, mida ei saa seadmest eraldada, ilma et seade või asi või nendest eraldatav osa häviks, kahjustuks, oluliselt muutuks, muudaks võimatuks või raskendaks selle seadme või asja sihtotstarbelist kasutamist.
6. **Hoone** on maaga püsivalt ühendatud, väliskeskkonnast katuse ja teiste välispiiretega eraldatud siseruumiga seaduslik ehitis.
7. **Hoonena** on võimalik kindlustada **eluhoonet, abihoonet, sauna, ridaelamuboksi, paarismaja osa**.
8. **Abihoone** on hoone, mida ei kasutata elamiseks (nt kuur, ait, laut, küün, garaaž).
9. Kokku ehitatud hooned, näiteks elamuga kokku ehitatud garaaž, kindlustatakse ühe esemena.
10. Eluhoonest eraldi asuv **saun** on sõltumata suurusest kindlustatud ainult siis, kui see on poliisile eraldi märgitud.
11. **Ridaelamuboksi ja paarismaja osa** kindlustamise korral on kindlustatud siseviimistlus ja ridaelamuboksi või paarismaja osa piires asuvad hoone olulised osad kuni naaberboksi siseviimistluseni. Ühiseks kasutamiseks mõeldud hoone osad (näiteks vahepiirded), tehno-, nõrkvoolu- ja elektrivarustuse süsteemid, mis ei paikne kindlustatud ridaelamuboksis või paarismaja osas ning rajatised (p 13.1), on kindlustatud ulatuses, mis vastab ridaelamuboksi või paarismaja osa suurusele kogu hoonest.

12. Hoone kindlustamise korral on automaatselt kindlustatud:
- 12.1. hoone põhikonstruktsioonid (vundament, sise- ja välisseinad, vahelaed, põrandad, trepid, katus), ukсед, aknad, sadeveetorud, konstruktsioonidega püsivalt ühendatud küttekolded, kaminad ja korstnad ning välisviimistlus;
 - 12.2. hoone siseviimistlus (seinte, põrandate ja lagede viimistlusmaterjalid), sanitaartehnika, vannid, dušikabiinid, püsivalt kinnitatud vannitoa- ja köögimööbel (v.a köögitehnika ning lauad ja toolid), sisseehitatud valgustid, lükand- ja liigendused;
 - 12.3. hoones püsivalt asuvad kütte-, jahutus-, vee-, gaasivarustuse-, kanalisatsiooni- ning ventilatsioonisüsteemid, samuti nende juurde kuuluvad juhtmed, torud, kanalid ning mahutid;
 - 12.4. hoones püsivalt asuvad side-, valve- ja helisüsteemid ja elektrivarustuse süsteem;
 - 12.5. hoone väliskülgedele või katusele paigaldatud raadio- ja teleantennid, valgustid ning kliimaseadmete osad;
 - 12.6. hoonevälised, kuid hoone või hoone osaga püsivalt ühendatud kütte-, jahutus-, vee-, gaasivarustuse-, kanalisatsiooni- ning ventilatsioonisüsteemid, kliima-, side- ja turvasüsteemid ning elektrivarustuse süsteem kuni krundi piirini või ühenduskohani üldkasutatava torustiku või elektriliiniga.
-

13. Koos hoonega on automaatselt kindlustatud esemeks:

- 13.1. 5000 euro ulatuses hoone juurde kuuluvad krundil püsivalt asuvad rajatised ja abihooned (p 8) ehitisealuse pinnaga kuni 20 m². Rajatis on ehitis, mis ei ole hoone (p 6), näiteks lehtla, katusealune, piirdeaed, lipuvarras, õuevalgustus, välibassein, tuulegeneraator, kattega teed, palli- ja mänguväljakud.
 - 13.2. eluhoonega samal kinnistul asuvas hoones olev ja kindlustatud hoone kütmiseks kasutatav kütteaine ühe aasta koguses.
-

14. Abihooned ehitisealuse pinnaga üle 20 m² on kindlustatud üksnes juhul, kui need on eraldi kindlustatud esemena poliisile märgitud.

15. Kui poliisile ei ole märgitud teisiti, ei ole hoone kindlustamisel kindlustatud esemeks:

- 15.1. teisaldatavad seadmed (nt elektripliit, külmik, pesumasin, elektriradiaatorid), mööbel, kardinapuud ja -siinid, kardinad, teisaldatavad vaibad ja valgustid ning muu kodune vara;
- 15.2. hoone välisküljele või kinnistule paigaldatud reklaamid;
- 15.3. maapind, taimed, haljastus, aiaskulptuurid, gaas, vesi (sh kaevuvesi, torustikes ja basseinis olev vesi), tiigid, paadisillad, muulid, kaid, muud vette ehitatud rajatised;
- 15.4. teisaldatavad ja/või ratastel vagunelamud, telgid, täispuhutavad konstruktsioonid, ajutised rajatised, kile- ja plastikkattega kasvuhooned;
- 15.5. kinnistul asuvad, hoonest eraldiasuvad paigaldamist ootavad või paigaldatud päikesepaneelid ja nende juurde kuuluvad seadmed;
- 15.6. abihooned ja rajatised ehitisealuse pinnaga üle 20 m².

16. **Korter** on piiritletud, eraldi kasutatav eluruum ja selle osad, mida on võimalik muuta kaasomandit või teise korteriomaniku õigusi kahjustamata või hoone välist kuju muutmata. Korterit kindlustamisel on automaatselt kindlustatud:
- 16.1. korteri siseviimistlus (seinte, põrandate ja lagede viimistlusmaterjalid), sanitaartehnika, vannid, dušikabiinid, püsivalt kinnitatud vannitoa- ja köögimööbel (v.a köögitehnika ning lauad ja toolid), püsivalt kinnitatud lükand- ja liigendused;
 - 16.2. korteri ukсед, aknad ning rõdu, lodža või terrassi viimistlus;
 - 16.3. korterisiseseid hoone konstruktsioonid, mille eemaldamine ei ohusta hoone püsivust (mittekandvad vaheseinad);
 - 16.4. korteris asuva küttesüsteemi, veetorustiku, kanalisatsiooni-, ventilatsiooni- ja elektrisüsteemi see osa, mis kuulub korteriomaniku ainukasutusse;
 - 16.5. korteris püsivalt asuvad side-, valve-, helisüsteemid;
 - 16.6. korteris asuvad hoone konstruktsioonidega püsivalt ühendatud küttekolded, kaminad;
 - 16.7. hoone välisküljele paigaldatud korteri kliimaseadmete osad;
 - 16.8. korterelamuga samal kinnistul asuvas hoones olev ja ainult kindlustatud korteri kütmiseks kasutatav kütteaine ühe aasta koguses.
-

17. Korterit kindlustamisel ei ole kindlustatud esemeks:
- 17.1. konstruktsioonid hoone püsimiseks või ohutuse tagamiseks (kandvad konstruktsioonid, vundament, katus, trepid);
 - 17.2. rõdu või lodža kandvad- ja/või põhikonstruktsioonid (sh hüdroisolatsioon);
 - 17.3. korteriomanike ühiseks kasutamiseks olevad hoone osad, süsteemid või seadmed (soojussõlm, tehnosüsteem, liftid, trepikoja siseviimistlus, hoone välisviimistlus) ja muud korteriomanike kaasomandisse kuuluvad esemed;
 - 17.4. teisaldatavad seadmed (nt elektripliit, külmik, pesumasin, elektriradiaator), mööbel, kardinapuud ja -siinid, kardinad ning teisaldatavad vaibad ja valgustid ning muu kodune vara;
 - 17.5. vesi (sh kaevuvesi, torustikes ja basseinis olev vesi), gaas.
-

18. **Korteriomand** on kindlustatav korter (p 16.) ning selle juurde kuuluvad korteriomanike kaasomandis olevad hoone osad ja seadmed (p 17.1 - 17.3). Kaasomandis olev osa on kindlustatud ulatuses, mis vastab kindlustatud korteri suurusele kogu hoonest.
- 18.1. Korteriomandiga koos on kindlustatud hoonevälised tehnosüsteemid (nt kütte-, jahutus-, vee, gaasivarustuse-, kanalisatsiooni- ja ventilatsioonisüsteemid ning kliima-, side- ja turvasüsteemid) ja elektrivarustuse süsteem kuni krundi piirini või ühenduskohani üldkasutatava torustiku või elektriliiniga. Tehno- ja elektrivarustuse süsteem on kindlustatud ulatuses, mis vastab kindlustatud korteri suurusele kogu hoonest.
-

19. Korterit ja korteriomandiga koos on kindlustatud 2000 euro ulatuses kindlustatud korteri- või korteriomandiga vahetus ühenduses mitteoleva, kuid samas hoones asuva ja kindlustusvõtja ainukasutuses oleva panipaiga/keldriboksi siseviimistlus, panipaiga uks ning panipaiga püsivalt kinnitatud riulid.

20. **Kodune vara** on kindlustuskohas asuv vallasvara. Näiteks mööbel (v.a püsivalt kinnitatud köögi- ja vannitoamööbel, mis on kindlustatud koos ehitisega), kodumasinad, koduelektroonika, riided, nõud jmt. Koduse vara kindlustussumma märgitakse poliisile.

21. Kui kindlustuslepingus ei ole märgitud teisiti, on kindlustatud:

- 21.1. kunstiteosed, kollektsioonid, väärisesemed ja kellad hüvitispiiriga 3000 eurot. Väärisesemeteks on kalliskivid, väärismetallid ja nendest valmistatud esemed, vääriskivid ja poolvääriskivid;
 - 21.2. mitteregistreeritavad maismaa- ja veesõidukid, nt jalgratas, tasakaaluliikurid, sõudepaadid (pikkusega kuni 2,5 m), murutraktorid ning nende osad hüvitispiiriga 3000 eurot;
 - 21.3. kindlustuskohas (p 2) asuv, ajutiselt mootorsõiduki küljest eemaldatud mootorsõiduki navigatsiooniseade, rehvid ja veljed hüvitispiiriga 1000 eurot;
 - 21.4. kindlustatud hoones või korteris asuvad mittekinnitatud ehitusmaterjalid hüvitispiiriga 3000 eurot.
-

22. Kindlustatud on kindlustusvõtja või temaga alaliselt kindlustuskohas elava perekonnaliikmeka kaasas olev kodune vara *väljaspool kindlustuskohta Eesti Vabariigi piires hüvitispiiriga 1000 eurot. Näiteks kindlustusvõtja lukustab jalgratta poe juures, poes olles jalgratas varastatakse. Kindlustusvõtja läheb spordiklubisse trenni ja jätab oma asjad spordiklubi lukustatud kappi. Esemed varastatakse kapist. Mõlemal juhul on tegu kindlustusjuhtumiga.*

23. Koduse vara kindlustamisel kehtib kindlustuskaitse automaatselt 10% ulatuses koduse vara kindlustussummast ka kindlustatud eluhoonega samal kinnistul asuvates lukustatud hoonetes või korteriga samas hoones asuvas ja kindlustusvõtja ainukasutuses olevas lukustatud panipaigas (keldriboksis).

24. Kui kindlustuslepingus ei ole märgitud teisiti, ei ole koduse varana kindlustatud esemeks:

- 24.1. ehitis ja selle osad;
- 24.2. põllumajandussaadused, toiduained, alkohol, tubakas, loomad, linnud, kalad;
- 24.3. raha, margid, võlakirjad, väärtpaberid, tšekid, kinkekaardid, pangakaardid, loteriipiletid, dokumendid, käsikirjad, joonised, mudelid, vormid, andmekogud, arhiivid;
- 24.4. arvutite, mobiiltelefonide ja tahvelarvutite tarkvara, litsentsid, elektrooniliselt säilitatavad andmed;
- 24.5. väljaspool kindlustatud hoonet või korterit asuvad teisaldatavad ja/või ratastel vagunelamud, telgid, täispuhutavad konstruktsioonid, ajutised rajatised, kile- ja plastikkattega kasvuhooned;
- 24.6. lõhkeained, turvalisuse või õigusaktide nõuetele mittevastavad esemed;
- 24.7. mootorikütus, mootori jõul liikuvad registreeritavad maismaa-, vee- ja õhusõidukid ja nende osad (sh võtmed) v.a p 21.3 nimetatud esemed;
- 24.8. kindlustusvõtja või tema pereliikme majandustegevuses kasutatav vara. Näiteks: kaubad, kauba näidised, pooltooted, kaupluse sisseseade, tootmis- või teenindusseadmed.

25. Ajutise eluaseme üürikulu

- 25.1. Ajutise eluaseme üürikulu on kindlustatud juhul, kui selle kohta on tehtud märge kindlustuspoliisile.
 - 25.2. Hüvitatakse kindlustusjuhtumi tagajärjel kindlustatud esemeks oleva hoone või korteri elamiskõlbmatuks muutumise tõttu, samaväärse ajutise eluaseme üürikulu ja kolimiseks vajalikud kulud.
 - 25.3. Hüvitamisele kuuluvad Seesamiga eelnevalt kooskõlastatud mõistlikud ja põhjendatud üürikulud poliisil märgitud kindlustussumma ulatuses kindlustusjuhtumi hetkest kuni kindlustatud esemeks oleva hoone või korteri taastamiseni, kuid mitte enam kui 24 kuud, alates kindlustusjuhtumi toimumisest.
 - 25.4. Kindlustuskaitse ei laiene isikutele, kes kasutavad kindlustatud hoonet või korterit üürilepingu alusel.
-

26. Üüritulu kaotus

- 26.1. Üüritulu kaotus on kindlustatud juhul, kui selle kohta on tehtud märge kindlustuspoliisile.
- 26.2. Hüvitatakse kindlustusjuhtumi tagajärjel kindlustatud esemeks oleva ja kindlustusjuhtumi ajal välja üüritud hoone või korteri elamiskõlbmatuks muutumisega kaasnev saamata jäänud üüritulu poliisil toodud kindlustussumma ulatuses.
- 26.3. Hüvitamisele kuulub vastavalt kirjalikult sõlmitud üürilepingule saamata jäänud tulu kindlustusjuhtumist kuni kindlustatud esemeks oleva hoone või korteri taastamiseni, kuid mitte enam kui 12 kuud, alates kindlustusjuhtumi toimumisest.

KINDLUSTUSKAITSE VARIANDID

Kindlustuskaitse variandid on:

27. **Tule- ja tormikindlustus**, mille korral hüvitatakse tulekahju, otsese välgulöögi, plahvatuse ja tormikahju riskide realiseerumise tõttu tekkinud kahju punktides 31 – 45 ja 53 - 55 nimetatud tingimustel ja ulatuses.
28. **Pakettkindlustus**, mille korral hüvitatakse tulekahju, otsese välgulöögi, plahvatuse, tormikahju, varguse, röövimise ja vandalismi ning torustiku lekke riskide realiseerumise tõttu tekkinud kahju punktides 31 - 55 nimetatud tingimustel ja ulatuses.
29. **Koguriskikindlustus**, mille korral hüvitatakse kindlustatud eseme varguse või röövimise riskide realiseerumise tõttu tekkinud kahju, samuti äkilise ja ettenägematu kontaktse sündmuse tõttu kindlustatud eseme kahjustumisest või hävimisest tekkinud kahju punktides 56 - 60 nimetatud tingimustel ja ulatuses.
30. Kindlustusvõtja poolt valitud kindlustuskaitse variant märgitakse poliisile.

KINDLUSTUSJUHTUMID JA PIIRANGUD

Tulekahju

31. Hüvitatakse kahju, mille on tekitanud tulekahju. Tulekahju on väljaspool selleks ettenähtud küttekollet levinud tulest, suitsust, tahmast ja tulekustutustöödest tekkinud kahju.
32. Ei hüvitata lühise, ülekoormuse või muu elektrilise põhjuse (isolatsioonivead, ebapiisav kontakt) tulemusel tekkinud kahju, kui tulekahju ei ole tekkinud.

Otsene välgulöök

33. Hüvitatakse kahju, mille on tekitanud vahetult kindlustatud eset tabanud välk, mis tekitab kindlustatud esemele nähtavaid kahjustusi.
34. Juhul, kui lisaks hoonele või korterile on kindlustatud ka kodune vara (sh kodumasinad ja olmeelektronika), hüvitatakse nende kahjustused vaid juhul, kui otsene välgulöök tabas vahetult kindlustatud hoonet. Kui kindlustatud esemeks on korter või korteriomand, hüvitatakse kahju üksnes juhul, kui välgulöök tabas otseselt hoonet, milles korter või korteriomand asub.
35. Ei hüvitata äikesega kaasnevat elektritoite katkemisest või elektrivoolu kõikumisest (sh ülepinge) tekkinud kahju.

Plahvatus

36. Hüvitatakse kahju, mis on tekkinud plahvatuse tagajärjel. Plahvatus on suure energiahulga järsu vabanemise tõttu tekkinud lööklaine, mis tekitab kindlustatud esemele nähtavaid kahjustusi.
37. Ei hüvitata lõhkeaineladudes toimunud plahvatuse ning professionaalsete lõhkamistöde tagajärjel tekkinud kahju.
38. Ei hüvitata kahju, kui plahvatus on toimunud kindlustatud hoonet või korterit teenindava seadme või asja sees ja kahjustused ei väljunud kindlustatud seadme või asja piiridest (näiteks ei hüvitata kahju, kui kütteseadme sees toimub plahvatus ja kahjustub ainult kütteseadme ise).

Torm

39. Hüvitatakse kahju, mille on tekitanud torm ja tormiga kaasnenud sademed või rahe, purustades otseselt kindlustatud hoonet või rajatist.
40. Kui kindlustatud esemeks on korter või korteriomand, hüvitatakse kahju üksnes juhul, kui torm on otseselt tekitanud purustusi hoonele, milles kindlustatud korter või korteriomand asub.
41. Hoones või korteris asuvale vallasvarale tekkinud tormikahjustused hüvitatakse üksnes juhul, kui need on põhjuslikus seoses kindlustatud hoonele või korterile tekkinud tormikahjustustega.
42. Veepinna tõusust (üleujutusest) tekkinud kahju hüvitatakse, kui veepinna tõusu põhjustas tormituul või paduvihm kindlustuskohas.
43. Tormiks loetakse tuulehoogu, mille kiirus on vähemalt 18 meetrit sekundis vastavalt kindlustuskohale lähima ilmavaatlusjaama andmetele.
44. Kui tugev tuul kahjustab kindlustatud eset väiksema tuulehoo tagajärjel, kui punktis 43 nimetatud, kehtib eeldus, et kindlustatud eseme kahjustumine on põhjuslikus seoses kindlustatud eseme puuduliku ehituskvaliteediga.
45. Ei hüvitata:
 - 45.1. ehitise sulgemata avade või ehitise piirdetarindite kaudu ehitisse tunginud sademete või lumesulamisvee tõttu tekkinud kahju, v.a juhul, kui avad tekkisid tormi tagajärjel;
 - 45.2. jää või lume raskuse või liikumise tõttu tekkinud kahju;
 - 45.3. tormiga kaasnevat elektritoite katkemisest või elektrivoolu kõikumisest (sh ülepinge) tekkinud kahju.

Varavastased teod

46. Hüvitatakse kahju, mille põhjuseks on **vargus** ehk kindlustatud eseme äravõtmine kolmanda isiku poolt selle ebaseadusliku omastamise eesmärgil. Kindlustusvõtja on kohustatud tegema varguse korral avalduse politseile.
47. Hüvitatakse kahju, mille põhjuseks on **röövimine** ehk kindlustatud eseme äravõtmine kolmanda isiku poolt selle ebaseadusliku omastamise eesmärgil, kui äravõtmine on toime pandud vägivallaga, s.o tervise kahjustamise, löömise, peksmise või valu tekitanud muu kehalise väärkohtlemisega või tapmise või tervisekahjustuse tekitamisega ähvardamisega.
48. Hüvitatakse kahju, mille põhjuseks kindlustatud eseme tahtlik kahjustamine või hävitamine kolmanda isiku poolt (vandalism).
49. Ei hüvitata kahju, mis tekkis pettuse, kelmuse või väljapressimise tõttu.
50. Ei hüvitata kahju, mis tekkis vara kaotamise või unustamise tõttu.

Torustiku leke

51. Hüvitatakse kahju, mille on tekitanud:
 - 51.1. kindlustatud hoone või korteri veevarustus-, kütte-, jahutussüsteemi või hoonesisese sadeveetorustiku katkimineku tagajärjel välja voolanud vedelik;
 - 51.2. kindlustatud hoone või korteri veevarustussüsteemiga püsivalt ühendatud kodumasina (nt pesumasin, boiler) või kodumasina ühendusdetailide katkimineku tagajärjel välja voolanud vesi;
 - 51.3. kolmanda isiku korteri veevarustus-, kütte- või jahutussüsteemist välja voolanud vedelik;
 - 51.4. sisekanalisatsioonisüsteemi avarii (ummistuse) tagajärjel välja voolanud heit- või reovesi.

52. Ei hüvitata:
- 52.1. läbi hoone konstruktsioonide (nt sein, katus, avatud aken, rõdu) või hoonevälisest torustikust voolanud vedeliku poolt tekitatud kahju;
 - 52.2. saju, lume sulamise või üleujutuse tõttu hoone või korteri kanalisatsioonisüsteemi üleujutusest tekkinud kahju;
 - 52.3. veeaurust, kondenseerunud niiskusest või liigniiskusest tekkinud kahju, v.a juhtumid, mis on põhjustatud punktides 51.1 – 51.4 loetletud sündmustest;
 - 52.4. kahju põhjustanud kodumasina, seadmestiku või torustiku enda remondi või taassoetamise kulu;
 - 52.5. torustikest väljavoolanud vee, gaasi jmt maksumust.

TULE- JA TORMIKINDLUSTUSE NING PAKETTKINDLUSTUSE ÜLDISED VÄLISTUSED

53. Hüvitamisele ei kuulu kahju, mille põhjuseks või tagajärjeks on:
- 53.1. tavapärase kulumine ja määrdumine, riknemine, korrodeerumine (sh keemiline, elektrokeemiline ja biokeemiline korrosioon), materjali väsimine, kõdunemine, seenkahjustus, majavamm, hallitus, kondenseerunud niiskus, külmumine, ning muud aegamööda toimuvad protsessid;
 - 53.2. ebakvaliteetne projekteerimis-, ehitus-, remondi- või hooldustöö, puudusega toode sobimatu või praakmaterjal;
 - 53.3. Erand. Juhul, kui punktis 53.2 nimetatud põhjustel tekib tulekahju või torustiku leke, siis kahju hüvitatakse. Ei hüvitata tulekahju või torustiku lekke põhjustanud asja taastamise kulusid. Näiteks: Puudusega või valesti paigaldatud korstna tõttu tekib tulekahju ning hoone hävib. Korstna taastamist ei hüvitata, kuid muudele hoone osadele tekkinud kahjustuste taastamise kulud hüvitatakse;
 - 53.4. maapinna, ehitise või selle osade vajumine, pragunemine, paisumine, kokkutõmbumine, vibratsioon või liikumine;
-
54. Ei hüvitata kahjusid või defekte, mis kuuluvad hüvitamisele tootja või tarnija poolt ning tootja või tarnija on nende eest vastutav seaduse või lepingu alusel, näiteks garantii.
55. Ei hüvitata kahju, mis kuulub hüvitamisele kohustusliku kindlustuse alusel (nt liikluskindlustus). Kui kindlustusvõtja või soodustatud isik ei saa mõistliku aja jooksul kohustusliku kindlustuslepingu alusel kindlustushüvitist täies ulatuses või osaliselt, siis Seesam ei rakenda antud punktis toodud välistust.

KOGURISKIKINDLUSTUS

56. Koguriskikindlustuse kindlustusjuhtum on kindlustatud eseme vargus (p 46), röövimine (p 47), kahjustumine või hävimine äkilise ja ettenägematu kontaktse sündmuse tõttu, arvestades punktides 58-60 nimetatud välistusi.
57. Äkiliseks ja kontaktseks sündmuseks loetakse näiteks tulekahju (p 31), otsest välgulööki (p 33), plahvatust (p 36), tormikahju (p 39), torustiku leket (p 51) ja muid äkilisi ja ettenägematuid juhtumeid, mille käigus kindlustatud ese on kahjustunud või hävinud mõne kontaktse sündmuse tagajärjel.

KOGURISKIKINDLUSTUSE VÄLISTUSED

58. Hüvitamisele ei kuulu:
 - 58.1. igasugune kahju, mille põhjuseks või tagajärjeks on tavapärane kulumine ja määrdumine, riknemine, korrodeerumine (sh keemiline, elektrokeemiline ja biokeemiline korrosioon), katlakivi, materjali väsimine, kõdunemine, seenkahjustus sh majavamm, hallitus, kondenseerunud niiskus ning muud aegamööda toimuvad protsessid;
 - 58.2. kodumasinade ja seadmete kasutusea lõppemisest tekkinud kahju (näiteks 8 aastat vana pesumasin lakkab töötamast);
 - 58.3. kahju, mille põhjuseks on ebakvaliteetne projekteerimis-, ehitus-, remondi- või hooldustöö, puudusega toode, sobimatu või praakmaterjal;
 - 58.4. Erand. Juhul, kui punktis 58.3 nimetatud põhjustel tekib tulekahju või torustiku leke, siis kahju hüvitatakse. Ei hüvitata tulekahju või torustiku lekke põhjustanud asja taastamise kulusid. Näiteks: Puudusega või valesti paigaldatud korstna tõttu tekib tulekahju ning hoone hävib. Korstna taastamist ei hüvitata, kuid muudele hoone osadele tekkinud kahjustuste taastamise kulud hüvitatakse.
 - 58.5. kahju, mille põhjuseks on maapinna, ehitise või selle osade vajumine, pragunemine, paisumine, kokkutõmbumine, külmumine, vibratsioon või liikumine;
 - 58.6. kahju, mis on tekkinud sademete (lumi, lumesulamisvesi, vihmavesi, jää, jäasulamisvesi), pinnase- ja põhjavee sisse tungimisel läbi hoone konstruktsioonide (katus, vundament, seinad, rõdud, aknad, uksed);
 - 58.7. mistahes veepinna tõusust tekkinud kahju, kui sellel puudub otsene põhjuslik seos kindlustuskohas aset leidnud tugeva tuule (tormi) või paduvihmaga. Näiteks ei hüvitata igakevadiste üleujutuste tõttu tekkinud kahjusid.
 - 58.8. jää või lume raskuse või liikumise tõttu tekkinud kahju;
 - 58.9. putukate, näriliste, lindude või koduloomade poolt tekitatud kahju;
 - 58.10. kahjustuste taastamiskulud, mille on põhjustanud kindlustatud varale võlausaldajad, selle eelmised omanikud või valdajad;
 - 58.11. kahju, mis tekkis pettuse, kelmuse või väljapressimise tõttu;
 - 58.12. kahju, mille põhjuseks on kindlustatud eseme kaotamine, kadumine või unustamine;
 - 58.13. kahju ja kulud, mis on tingitud kindlustatud eseme tavapärasest säilitamisest, hooldusest, korrashoiust, uuendamisest, parendamisest, hooldusega seotud detailide vahetamisest või remontimisest.
 - 58.14. pisikahjustused, mis ei takista asja sihtotstarbelist kasutamist. Seesam loeb pisikahjustusteks näiteks täkkeid, lohke, kriimustusi, mikropragusid, värvi muutuseid, tavapärast määrdumist, rebendeid jm sellist;

- 58.15. spordivarustuse kahjustumine tavapärase kasutamise käigus;
 - 58.16. torustikest väljavoolanud vee maksumus;
 - 58.17. kindlustatud eseme mittesihotstarbelisest kasutamisest või mittetavapärasest hoidmisest tekkinud kahju;
 - 58.18. professionaalsetest lõhkamistöodest tekkinud kahju ja lõhkeaineladudes toimunud plahvatusel tagajärjel tekkinud kahju.
-

- 59. Ei hüvitata kahjusid või defekte, mis kuuluvad hüvitamisele tootja või tarnija poolt ning tootja või tarnija on nende eest vastutav seaduse või lepingu alusel, näiteks garantii.
- 60. Ei hüvitata kahju, mis kuulub hüvitamisele kohustusliku kindlustuse alusel (nt liikluskindlustus). Kui kindlustusvõtja või soodustatud isik ei saa mõistliku aja jooksul kohustusliku kindlustuslepingu alusel kindlustushüvitist täies ulatuses või osaliselt, siis Seesam ei rakenda antud punktis toodud välistust.

KINDLUSTUSVÕTJA KOHUSTUSED

KINDLUSTUSRISKI VÕIMALIKKUSE SUURENEMINE JA SELLEST TEATAMINE

- 61. Kindlustusriski võimalikkuse suurenemisenä käsitletakse kindlustusjuhtumi realiseerumise tõenäosuse suurenemist. Kindlustusriski võimalikkuse suurenemisenä käsitleb Seesam punktides 63 ja 64 nimetatud asjaolusid,
 - 62. Kindlustusriski võimalikkuse suurenemisest tuleb Seesamit teavitada viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 5 tööpäeva jooksul, arvates kindlustusriski võimalikkuse suurenemisest.
 - 63. Seesamit tuleb teavitada enne kindlustuslepingu kehtivuse algust või selle kehtivuse ajal toimunud andmete muutumisest, mida on küsitud kindlustuse sooviavalduses või muul viisil kindlustuslepingu sõlmimisel.
-
- 64. Kindlustusriski võimalikkuse suurenemiseks loetakse:
 - 64.1. kindlustatud hoone, korteri või korteriomandi võõrandamist, kasutusotstarbe muutust, kasutusest loobumist ning selle välja üürimist;
 - 64.2. kindlustatud hoone, korteri või korteriomandi valvesüsteemidest loobumist või nende töötamast lakkamist;
 - 64.3. kindlustatud hoone, korteri või korteriomandiga seotud ehitustöid (p 64.3.1). Ehitustöödest tuleb Seesamit teavitada mõistliku aja jooksul enne planeeritavate ehitustööde algust;
 - 64.3.1. Ehitustöödeks on ehitise püstitamine, laiendamine, rekonstrueerimine, tehnosüsteemide muutmine. Ehitustöö ei ole ehitise hooldus ega remont, näiteks tapeetimine, värvimine, põrandakatte vahetus.
-
- 65. Kui kindlustusvõtja rikub punktis 62 nimetatud kohustust, vabaneb Seesam oma täitmiskohustusest, kui kindlustusjuhtum toimub pärast ühe kuu möödumist ajast, mil Seesam oleks pidanud teate kätte saama.

KINDLUSTUSRISKI VÕIMALIKKUSE SUURENDAMISE KEELD

66. Kindlustusriski võimalikkuse suurendamisena käsitletakse käesolevate tingimuste ohutusnõuetes sätestatud kohustuste rikkumist kindlustusvõtja või Seesami üldistes lepingutingimustes kindlustusvõtjaga samastatud isikute (edaspidi samastatud isikud) poolt.
67. Kindlustusvõtja ega temaga samastatud isikud ei või rikkuda ohutusnõuetes nimetatud kohustusi.
68. Kui kindlustusvõtja või temaga samastatud isikud rikuvad ohutusnõudeid ja kindlustusjuhtum toimub eelnimetatud rikkumise tõttu, vabaneb Seesam kindlustushüvitise maksmisest ulatuses, mil määral aitas kohustuse rikkumine kaasa kindlustusjuhtumi toimumisele.

OHUTUSNÕUDED

69. Kindlustusvõtja ja kindlustusvõtjaga samastatud isikud on kohustatud kindlustatud eseme suhtes kahjuliku tagajärje saabumise vältimise eesmärgil kindlustatud vara valdamisel ja kasutamisel:
 - 69.1. täitma mõistlikku hoolsuskohustust;
 - 69.2. käituma heaperemehelikult ja tavapärase hoolsusega;
 - 69.3. täitma kehtivaid õigusakte, seadmete kasutusjuhendeid ja eeskirju.
-

Tuleohutus

70. Suitsetamisel, lahtise leegi, seadmete ja paigaldiste kasutamisel tuleb rakendada tulekahju tekkimist vältivaid meetmeid ning hoiduda muust tegevusest, mis võib põhjustada tulekahju või plahvatuse.
71. Jäätmete ja prahi põletamine on lubatud ainult tuulevaikse ilmaga, pideva järelevalve all ning omades vastavat luba.
72. Lahtist tuld või gaasileeki ei tohi kasutada külmunud torude sulatamiseks.
73. Tuletikke ja muid süütevahendeid tuleb hoida alaealisele kättesaamatus kohas, vältida alaealise viibimist käitatud tule- või plahvatusohtliku seadme, põlevmaterjali kasutamise või muu tegevuse (näiteks elektriseade, küdev kolle, lõke) juures ilma täiskasvanu järelevalveta.
74. Kodust lahkudes tuleb kontrollida, et elektripliit, triikraud või muud tuleohtlikud koduseadmed ei oleks töörežiimi unustatud.
75. Põlevaid küünlaid ei tohi jätta järelevalveta. Küünlad tuleb asetada mittepõlevale alusele eemale süttivatest materjalidest.
76. Kütte- ja elektrisüsteemid peavad olema projekteeritud, ehitatud, paigaldatud ja kasutusse võetud nõuetekohaselt ning nõuete puudumisel selliselt, et nende kasutamine ja hooldamine on ohutu.
77. Kütteseadme paigaldamisel ja projekteerimisel ei tohi suitsu juhtimiseks kasutada ventilatsioonilõõri.
78. Kasutada võib üksnes tehniliselt korras, terviklikku ja ohutut küttesüsteemi.
79. Ahju, kaminat või pliiti ning nende korstnaid ja ühenduslõõre tuleb puhastada vähemalt kord aastas. Kord viie aasta jooksul peab eelnimetatud hooneosi puhastama korstnapühkija kutsetunnistusega isik, kes väljastab küttesüsteemi tehnilise seisukorra ning ohutuse kohta korstnapühkimise akti;

80. Ajutise kütteseadme kasutamisel tuleb juhendada selle kasutusjuhenditest ning arvestada juhendis toodud ohutusvahemaadega.
81. Kiirguskütte- või hõõgpindadega varustatud kaitsekatteta küttekihi (nt soojapuhurid) ei tohi paigutada tolmustesse ruumidesse ega jätta järelevalveta.
82. Keelatud on ahju, kamina või pliidi koldes süüdata tuld põlevvedeliku abil.
83. Kütteseadme kasutamisel ei tohi kütta kütuseliigiga, mis pole vastava küttekolde jaoks ette nähtud või kohandatud.
84. Kustutamata sütt või tuhka ei tohi paigutada põlevmaterjali jäätmete hoiukohta, põlevmaterjalist taarasse ja/või kohta, kus see süttides võib põhjustada kahju kindlustatud esemele.

85. Elektriseadme kasutamisel ei tohi:
 - 85.1. paigaldada ajutist elektrijuhet (v.a ehitus- või remonditöödel või ajutise töökoha toitejuhet);
 - 85.2. kasutada vigastatud või riknenud isolatsiooni või muu tulekahju või plahvatust põhjustada võiva defektiga elektriseadet, -kaablit või -juhet;
 - 85.3. hoida elektrijaotuskilbis või -kilbil mis tahes põlevmaterjali või -eset;
 - 85.4. jätta järelevalveta pidevaks tööks mitte ettenähtud elektriseadet.

86. Tuletööde teostamisel tuleb lähtuda tuletöödele õigusaktidega kehtestatud tuleohutusnõuetest. Tuletööd on detaili või materjali kuumutamise või kuumenemisega, sädemete tekkimise või lahtise, st küttekoldevälise, tule kasutamisega tehtavad tööd.
87. Põlevmaterjali võib ehitises ladustada vastavalt tuleohutusseaduses ette nähtud nõuetele ja ehitusprojektile.
88. Ehitises ei tohi ladustada põlevvedelikku ja -gaasi, mille taaral on lekkimise tunnused.

Varguse ohu vähendamise nõuded

89. Kindlustatud eseme aknad, uksed ja muud avad peavad kodust äraolekul olema lukustatud ja suletud selliselt, et ilma sulguri, luku või sissepääsu takistava tõkke lõhkumiseta ei ole võimalik kindlustatud hoonesse või korterisse siseneda.
90. Kindlustatud eseme võtit või muid sissepääsu võimaldavaid vahendeid tuleb hoolikalt hoida, neid ei tohi jätta nähtavasse või kättesaadavasse kohta ega anda kõrvalistele isikutele.
91. Lukk tuleb vahetada, kui on põhjus oletada, et kindlustatud eseme võti on sattunud võõra inimese valdusse.
92. Valvesignalisatsioonisüsteemi olemasolul tuleb süsteem kodust lahkudes lülitada valveseisundisse. Valvesignalisatsioonisüsteemi tuleb regulaarselt kontrollida, hooldada ja vajadusel täiendada või uuendada. Valveseadmestiku andurite tööpiirkond ei tohi olla varjatud mööbli, toataimede või muude esemetega.
93. Väljaspool kindlustuskohta kaasas olev vara peab olema pideva järelevalve all või lukustatud. Näiteks: Lukustada tuleb kaupluse juures olevad jalgrattad. Kindlustusvõtjaga või tema pereliikmega kaasas olevat mobiiltelefoni ja muud kodust vara ei tohi jätta järelevalveta.
94. Lukustatud mootorsõidukisse jäetud kodune vara tuleb paigutada sõidukisse mittedähtavale kohale, näiteks pagasiruumi või kindalaekasse. Ööseks (kell 23.00-06.00) tuleb kodune vara viia lukustatud hoonesse (v.a ühiskasutatavatesse ruumidesse) või korterisse.

95. Kodune vara, mis ei ole mõeldud püsivalt välitingimustes hoidmiseks, näiteks muruniidukid, lapsevankrid, jalgrattad, tuleb kasutamise järgselt paigutada lukustatud hoonesse või korteri kindlustamisel korterelamu lukustatud panipaika. Näiteks ei tohi kodust vara jätta kortermaja ette ega üldkasutatavasse koridori (trepikotta).
96. Aiamööblit, grilli ja batuuti tuleb väljaspool hooaega hoida siseruumides.

Muud ohutusnõuded

97. Katuseid, vihmavee-, reovee- ja veetorustikke tuleb regulaarselt hooldada ja kontrollida.
98. Torustikke tuleb kaitsta külmumise eest. Hoones, mida kütteperioodil ei köeta või milles ei elata, tuleb vee- ja küttesüsteemid veest tühjendada.
99. Koduse vara ning hoonet teenindavate seadmete (näiteks küttekatlad, soojuspumbad, gaasiseadmed, soojaveeboilerid) kasutamisel ja säilitamisel tuleb järgida eseme tootja, müüja või maaletooja poolt antud kasutus- ning hooldusjuhendit.
100. Talveperioodil tuleb puhastada kindlustatud hoonete (sh abihooned) katused lumest ja jääst ning katuseräästad jääpurikatest.

KINDLUSTUSVÕTJA TÕENDAMISKOHUSTUS

101. Kindlustusvõtjal on kindlustushüvitise saamiseks kohustus tõendada kindlustusjuhtumi toimumist, kahju tekkimist, kahju tekkimise põhjust ning kahju suurust.
102. Tõendamiskohustuse rikkumise korral puudub Seesamil kindlustushüvitise maksmise kohustus.

KAHJU HÜVITAMISE PÕHIMÕTTED

103. Kahju hüvitamise eesmärgiks on kindlustusjuhtumi eelse olukorra taastamine kindlustuslepingus sätestatud tingimustel ja ulatuses.
104. **Kindlustushüvitis** on rahasumma, mis makstakse välja kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju hüvitamiseks vastavalt kindlustuslepingule. Kindlustushüvitise väljamaksmisel kindlustussumma kindlustusperioodil ei vähene.
105. **Hüvitispiir** on kindlustatud eseme või kindlustusrisi suhtes kokku lepitud ja poliisile märgitud hüvitise ülempiir, mille korral alakindlustust ei arvestata, st kahju hüvitatakse kuni hüvitispiirini.
106. **Hüvitamise viisiks** on rahalise hüvitise maksmine kindlustusvõtjale või soodustatud isikule.
107. Pooltel on õigus kokku leppida eeltoodust erinevas hüvitamise viisis.

Omavastutus

108. Omavastutus on kindlustuslepingus määratud osa kahjust, mis jääb kindlustusvõtja enda kanda. Kindlustusvõtjal on omavastutus igas kindlustusjuhtumis. Omavastutuse suurus on märgitud poliisile. Omavastutus arvestatakse maha kindlustuslepingu alusel hüvitamisele kuuluvast kahjusummast. Mitme omavastutuse samaaegse rakendumise korral arvestatakse hüvitisest maha vaid suurim omavastutus.
109. Omavastutust ei rakendata:

- 109.1.vargusest tekkinud kahjude korral, kui hoonesse või korterisse siseneti turvaluku lõhkumise või muukimise teel ning sellest on jäänud selged luku kahjustamise jäljed.
- 109.2.kindlustusjuhtumi tõttu kahjustatud ehitise välisuste, akende või rõdupiirete klaaspinna purunemise korral, juhul kui kahjustada saab üksnes klaaspind ja muu kahju puudub.

HOONE VÕI KORTERI KAHJUSTUSTE HÜVITAMINE

110. Juhul, kui hoone või korteri siseviimistlus kahjustub kindlustusjuhtumi tõttu, hüvitatakse tekkinud kahjustuste parandamise mõistlikud kulud.
111. Hoonele või korteri siseviimistlusele tekkinud kahjustuste parandamiskulude hüvitamise aluseks on nende taastamisväärtus.
112. Taastamisväärtus on korteri siseviimistluse või hoone taastamise maksumus kindlustuskohas kindlustusjuhtumi eelsesse seisukorda viimiseks arvestades eelkõige hoone või korteri suurust ja viimistlustaset enne kindlustusjuhtumit.
113. Hoone või korteri siseviimistluse remondiks vajalikud mõistlikud ja põhjendatud kulud hüvitatakse kahes osas (p 115-117) Seesamiga kooskõlastatud kalkulatsioonide alusel.
114. Taastamiskulude kindlustushüvitise saamiseks peab kindlustusvõtja kahjustatud kindlustatud eseme reaalselt taastama ühe aasta jooksul alates kindlustushüvitise esimese osa kätte saamisest (p 115).
115. Seesam maksab kindlustushüvitise esimese osa 70% ulatuses kahjustatud kindlustatud eseme taastamise maksumusest arvestades võimalikke kindlustushüvitise vähendusi ja omavastutust.
116. Seesam hüvitab ülejäänud osa taastamise maksumusest juhul, kui kindlustusvõtja tõendab, et on kindlustushüvitise esimese osa kasutanud kahjustunud kindlustatud eseme taastamiseks ühe aasta jooksul arvates selle saamisest. Kindlustusvõtja peab taastamiskulude tõendamiseks esitama Seesamile kontrollitavad tšekid ja arved.
117. Juhul kui kindlustusvõtja ei taasta kahjustunud kindlustatud eset ühe aasta jooksul 70% ulatuses ehitise taastamise maksumusest, ei hüvita Seesam seda osa taastamismaksumusest, mis ületab 70%.
118. Taastamiskulude hüvitise hulka loetakse mõistlikud ja põhjendatud kulud:
- 118.1.mis on vajalikud kindlustusjuhtumi tõttu kahjustunud hoone või korteri lammutustöödeks ja prahi äraveoks;
- 118.2.mis tulenevad õigusaktidega kehtestatud nõuetest (nt tuleohutus- ja ehitusnormidest tulenevad nõuded) maksimaalselt 5% ulatuses kahjustunud kindlustatud eseme taastamise maksumusest, kuid mitte rohkem kui 5000 euro ulatuses;
- 118.3.mis on seotud nõuetekohase projekti koostamise, õigusaktidest tuleneva ehitusjärelvalve teostamise ja ametkondlike lubade hankimisega v.a sisekujundusprojektile tehtud kulud.
119. Hoone kütte-, veevarustus-, kanalisatsiooni-, basseiniseadmete kahjustumise korral vähendatakse arvutatud kahjuhüvitist 6% võrra iga seadme kasutusaasta kohta alates seadme kolmandast kasutusaastast. Kasutusaastaid hakatakse lugema seadme esmasele kasutuselevõtmisele järgneva kalendriaasta algusest. Juhul, kui kindlustusvõtja ei tõenda seadme kasutuselevõtmise aastat, võetakse hüvitise arvutamise aluseks seadme tootmise aasta.
120. Ei hüvitata seda osa hoone või korteri taastamise maksumusest, mis suurenes kindlustusvõtjast tulenevate asjaolude tõttu (nt kindlustusvõtja valikutest, käitumisest).

121. Kahju hulka ei loeta kindlustusvõtjale käibemaksuseaduse alusel tagastatavat käibemaksu osa, saamata jäänud tulu, mittevaralist kahju ja puhtmajanduslikku kahju, leppetrahve, intresse ning viiviseid.

KODUSE VARA KAHJUSTUSTE HÜVITAMINE

122. Juhul, kui kodune vara kahjustub või hävib kindlustusjuhtumi tõttu, hüvitatakse kas selle parandamise kulud, vara uuena või samaväärsena taassoetamise väärtus või tegelik väärtus.
123. Kui kodust vara on tehniliselt võimalik ja majanduslikult otstarbekas parandada, on kahju suuruseks parandamise kulud.
124. Kui kodust vara ei ole tehniliselt ja majanduslikult otstarbekas parandada, loeb Seesam asja hävinuks ja hüvitab kahju vastavalt punktidele 125 – 131.
125. **Uue asja taassoetamise väärtus** on kindlustatud koduse vara asemele samaväärselt uue asja soetamise maksumus. Kui sama asja uuena enam ei müüda, on hüvitamise aluseks asjad, mis on oma funktsionaalsuselt võrdväärsed hävinud asjadega. Kui võrdväärsed asju enam ei müüda, siis on hüvitamise aluseks asjad, mis on hävinud asjadega võimalikult sarnased.
126. **Samaväärselt kasutatud asja taassoetamise väärtus** on kindlustatud koduse vara asemele samaväärselt kasutatud asja soetamise maksumus. Kui sama asja järelturul ei müüda, on hüvitamise aluseks asjad, mis on oma funktsionaalsuselt võrdväärsed hävinud asjadega. Kui võrdväärsed asju enam ei müüda, siis on hüvitamise aluseks asjad, mis on hävinud asjadega võimalikult sarnased.
127. **Tegelik väärtus** on kindlustatud eseme kohalik keskmine müügihind enne kahjujuhtumit.
128. **Erand.** Arvutite ja arvutitega seotud seadmete, tahvelarvutite, mobiiltelefonide kahju hüvitamisel arvutatakse uue asja taassoetamise väärtusest (p 125) maha hüvitise vähenduse protsent vastavalt järgnevale tabelile:

Seadme vanus aastates	Hüvitise vähenduse protsent
0-1	0%
1-2	25%
2-3	50%
3 ja vanemad	75%

129. Mootori jõul liikuvate mitteregistreeritavate maismaa- ja veesõidukite ning nende osade kahju hüvitatakse samaväärselt kasutatud asja taassoetamise väärtuses.
130. Kunstiteoste, kollektsioonide, kellade ja väärisesemete (p 21.1) hävimise ja varguse korral hüvitatakse nende kindlustusjuhtumi eelne tegelik väärtus.
131. Kodune vara, mida ei ole nimetatud punktides 128 - 130, hüvitatakse uue asja taassoetamise väärtuses.
132. Kui Seesam hüvitab uue või samaväärselt asja soetamise kulud, läheb hävinud asja omand üle Seesamile ning kindlustusvõtja peab hävinud asja Seesamile üle andma. Juhul, kui kindlustusvõtja rikub nimetatud kohustust, võib Seesam kindlustushüvitist hävinud asja väärtuse võrra vähendada.
133. Kui kindlustusvõtja saab pärast kindlustushüvitise maksmist kadunud kindlustatud eseme kas täielikult või osaliselt tagasi, peab ta selle viivitamatult Seesamile üle andma või tagastama vastava osa kindlustushüvitisest.

ÜLDISED HÜVITAMISPÕHIMÕTTED

134. Juhul, kui kindlustatud eseme võti väljus kindlustusvõtja või temaga samastud isikute valdusest varguse või röövimise tagajärjel ning edasiste kahjude ärahoidmiseks on vajalik kindlustatud eseme lukkude uuendamine või uue lukusüsteemi paigaldamine, hüvitatakse nimetatud kulud kuni 635 euro ulatuses. Nimetatud juhul ei rakendata lukkude uuenduskulu hüvitamisel omavastutust.
135. Kindlustusjuhtumi korral hüvitatakse Seesamiga eelnevalt kooskõlastatud mõistlikud kulud, mida kindlustusvõtja on teinud täiendava kahju ärahoidmiseks, kahju ulatuse vähendamiseks või vältimiseks.
136. Kindlustusjuhtumi korral hüvitatakse Seesamiga eelnevalt kooskõlastatud kulud, mis on seotud kahju kindlakstegemisega ja selle suuruse määramisega.
137. Kindlustuslepingu alusel ei hüvitata kindlustusvõtja poolt täiendavalt ja Seesamiga eelnevalt kooskõlastamata palgatud eksperdi kulusid.
138. Kindlustusjuhtumi korral hüvitatakse kulud, mis on põhjustatud kindlustusjuhtumi tõttu kahjustunud hoone, korteri või nende osade (näiteks püsivalt kinnitatud mööbel) parandustööde teostamiseks vajaliku koduse vara kolimisest või monteerimisest, maksimaalselt 5% kahjustunud kindlustatud eseme parandustööde maksumusest.
139. Kui kindlustamise hetkel on esitatud valeandmeid, mille alusel on arvatud väiksem kindlustusmaks, hüvitatakse kahju sama suhtega, nagu suhtub õigetele andmetele tuginedes leitud kindlustusmaks valeandmetel leitud kindlustusmaksesse.
140. Kindlustuslepingu alusel ei hüvitata kahju juhul, kui kindlustatud ese oli enne kindlustusjuhtumi toimumist nii oluliselt kahjustatud, et vajanuks parandamist või asendamist kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju tekkimisest sõltumata. Eelnimetatud juhul ei loe Seesam kindlustusjuhtumi tõttu kahju tekkinuks.
141. Kindlustuslepingu alusel ei hüvitata asja **väärtuse vähenemist ega asja emotsionaalset väärtust**. Asja väärtuse vähenemine on olukord, kus kindlustatud eseme väärtus jääb pärast selle parandamist võrreldes kindlustusjuhtumi eelse väärtusega väiksemaks. Asja emotsionaalne väärtus on asjale omistatav väärtus, mis tuleneb tundmuslikust hoiakust selle asja suhtes, nt võib asi olla seotud mälestusega, mistõttu määratakse sellele väga kõrge hind.
142. **Mitmekordse kindlustuse** korral vastutavad kindlustusandjad solidaarvõlgnikena. Mitmekordse kindlustusega on tegemist siis, kui kindlustusvõtja kindlustab sama kindlustusriski mitme kindlustusandja juures ja kindlustusandjate poolt maksmisele kuuluvate hüvitiste kogusumma ületaks kahju suuruse või kui kindlustussummad kokku ületaksid kindlustusväärtuse.